

medju izuzete slučajeve. Ipak bi slabo slaganje moglo spadati u izuzete slučajeve ako slaganje izvrši sam krcatelj i to kao djelo odnosno propust korisnika prijevoza. U konkretnom sporu bi se o ovom razlogu moglo raditi, jer je ukrcaj i slaganje o svom trošku izvršio sam krcatelj.

Sud je medjutim stekao uvjerenje da je teret bio propisno složen. Naime izmedju tereta te horizontalnih i vertikalnih stijenki broda bilo je ostavljeno dovoljno prostora da je bakalara bio propisno izoliran od vrućine, a bila je omogućena i ventilacija. Vještačenjem je ustanovljeno da je teret bio pokvaren u dijelovima koji su bili neposredno uz sve brodske gornje otvore i uz pregrade mašinskog prostora.

Tehnički savjetnik, od kojega je sud zatražio mišljenje, ustanovio je da je uzrok kvaru bakalara bila okolnost što je bakalara tokom putovanja, a za vrijeme velikih atmosferskih vrućina, bio istovremeno vjetren prirodnom i umjetnom ventilacijom. Ovaj način vjetrenja je prouzrokovao da se temperatura u brodskim skladištima povisila, čemu je najbolji dokaz okolnost da je kvar nastao na onim mjestima koja su bila neposredno izložena većoj temperaturi. Zapovjednik je doduše na brodska grotla postavio tende, ali su one samo djelomično mogle spriječiti prodor sunčevih zraka u brodska skladišta. Na temelju ovakvog činjeničnog stanja sud je zaključio da je uzrok kvaru tereta tipična komercijalna greška brodarovih namještenika, pa je brodar obvezao u smislu tužbenog zahtjeva.

(Dir.Mar.1968, str.4o2)

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Antwerpen

(4. vijeće)

Antoine André c/a 1. John T.Essberger,
2. Deutsche Afrikanische Schiffahrt-
gesellschaft G.m.b.H. 3. Deutsche Ost-
Afrika Linie G.m.b.H. i 4. Industick

Teretnica - Klauzula o nadležnosti - Direktna teretnica izdata od špeditera nije teretnica - Klauzula o nadležnosti ne može se primijeniti na daljnje vozare

Teret je bio povjeren na otpremu špediteru. Špediter je izdao direktnu teretnicu u kojoj je bilo predviđeno da će se teret prevesti putem više brodara. Na odredištu je ustanovljeno da je roba oštećena od požara. Primalac tuži medju ostalim tri brodara koji su sudjelovali u ovom prije-

vozu. Prema njegovim navodima roba je oštećena zbog tereta sodium nitrata.

Tuženi stavljaju prigovor mjesne nenadležnosti suda. Navode da je u direktnoj teretnici i to u klauzuli br.6 predviđena nadležnost suda u Hamburgu i ugovorena primjena člana 91. belgijskog pomorskog zakona, jer je luka odredišta belgijska luka. Smatraju da ovakvo ugovaranje nije protivno javnom poretku.

Tužitelj se naprotiv, za nadležnost suda u Antwerpenu, poziva na direktnu teretnicu koje klauzula br.9 predviđa nadležnost toga suda. Prema tužiteljevu stajalištu ova klauzula, premda ju je izdao špediter, obavezuje tužene bro-dare, jer su oni morali za nju znati.

Sud se proglasio nenadležnim. Prema stajalištu su-da teretnica na koju se poziva tužitelj, tj. ona koju je iz-dao špediter, nije prava direktna teretnica jer ju nije iz-dao brodar. Dapače izdatnik teretnice - špediter izričito navodi da nije brodar. S obzirom na to sud drži da daljnji brodari nisu uopće stranke ugovora koji je sklopio špediter. Nadalje i sama klauzula br.2 te direktne teretnice izričito navodi da će se prijevozi vršiti na temelju uvjeta, klauzu-la i propisa pojedinih sukcesivnih brodara. Iz ovoga slijedi da je tužitelj vezan uvjetima teretnica koje ti brodari izdaju.

(JPA 1968, str.484)

D.I.

HAMBURŠKA ARBITRAŽA

Presuda od 13.XII 1967.

Prijevoz stvari morem - Stojnice i prekostojnice - Obavije-st o spremnosti i vrijeme predaha - Izraz "vrijeme izgub-ljeno u čekanju na vez računat će se kao vrijeme krcanja" - odnosi se na samostalni odsjek vremena koji je potpuno ne-zavisan od načina računanja stojnica a teče neprekidno sve dane u tjednu - Vrijeme predaha pripada uvijek krcate-lju - Klauzule formularnih ugovora tumače se objektivnim mjerilima

U ugovoru o prijevozu umjetnog gnojiva bile su me-dju ostalim navedene i sljedeće klauzule:

Klauzula 5: "Time to commence at 2 p.m. if notice of readiness to load is given before noon and at 8 a.m. next working day if notice given during office hours after noon.